

Ralph Erskine

Haar wegen zijn wegen der liefelijkheid, en al haar paden vrede, Spr. 3 vers 17. (*3e preek*)

De dingen, die voor de goddelozen liefelijk zijn, kunnen niet op prijs gesteld worden door iemand die waarlijk ziet wat het einde van die dingen is. Wie zou hem benijden, die slechts voor één dag een kroon draagt, en de volgende dag een voorwerp van bespottung van de goddelozen is? Of wie zou een dag van pret en vermaak verkiezen, als hij wist, dat die zou veroorzaken, dat het overige van zijn leven vol van smart en ellende zou zijn? Wie zou de staat van de bozen en goddelozen benijden, van welken de levenstijd maar op zijn best een dag van zondig vermaak is, die uitloopt in een eeuwigheid van wee en pijniging? Wat kan dat smartelijk zijn voor een nadenkende gelovige, een werelds zinnelijk mens te zijn, temidden van zijn verwaandheid en vrolijkheid, als hij overdenkt waar die mens binnenkort zal wezen, en hoe spoedig zijn gehele toestand veranderd zal zijn? Het zou onze harten bedroeven wanneer wij zo iemand plotseling dood zagen neervallen, en helaas! zou het ons niet smarten, wanneer wij de slag van de doods en van de toorn zien aankomen, waaronder zij voor eeuwig zullen omkomen? Als de zaak zo staat, wie zou dan niet hechter en duurzamer genoegens verkiezen, zulken als ons hier worden voorgesteld: De wegen der Wijsheid zijn liefelijkheid."

Nu wij hebben afgehandeld wat wij wilden zeggen over het leerstellig gedeelte van het onderwerp, door de waarheid van het voorstel aan te tonen, namelijk. dat de wegen van de Wijsheid liefelijkheid zijn; de hoedanigheid hebben overwogen van dat vermaak, dat in de wegen van de Wijsheid wordt gevonden; over sommige van de bijzondere paden van de Wijsheid hebben gesproken, welke alle vrede zijn; en de natuur en de eigenschappen van die vrede hebben verklaard, zullen wij overgaan tot de toepassing van ons onderwerp.

V. Ons vijfde punt was de toepassing. Is het zo, dat "de wegen der Wijsheid liefelijkheid zijn", dan is de gevolgtrekking welke ik er voor het ogenblik uit wil afleiden, de misvatting en dwaling van de wereld en van alle vleselijk mensen open te leggen, die het er voor houden, dat iemands genoeglijke dagen ten einde zijn, dat hij gek, gemelijk en zwaarmoedig zal worden, wanneer hij zijn goddeloosheden begint te verzaken, en Christus gaat zoeken. Omdat zij zelf niet weten wet een liefelijke smaak de geestelijke vertroosting en Goddelijke genietingen hebben; omdat zij geen verlustiging kennen dan die, welke vleselijk en werelds is, daarom beelden zij zich in, dat de weg van de godsdienst een zeer onaangename weg is.

Om er dit gebruik van te maken, zal ik de volgende drie dingen behandelen:

1. Dit denkbeeld bestrijden, om er de ongerijmdheid van aan te tonen.
2. Enige vleselijk tegenwerpingen tegen de liefelijkheid van de godsdienst beantwoorden.
3. Aantonen wat die dingen zijn, waarin de gelovigen een liefelijkheid zien, welke de wereld niet kent.

1° Ik zal iets spreken tot de bestrijding van die misvatting en dwaling van de wereld, dat de weg van de Wijsheid en van de ware godsdienst geen liefelijke weg is.

1. Moet niet die weg liefelijk zijn, die God aangenaam is? En dat is de weg van de Wijsheid en van de godsdienst, zoals wij kunnen zien in 1 Petrus 2:5, waar de gelovigen genoemd worden: "Een heilig priesterdom om geestelijke offeranden op te offeren, die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus." De Heere heeft een welgevallen aan hen, die Hem vrezen, die op Zijn goedertierenheid hopen (Psalm 147:11). En moet dat niet het voornaamste genot van de heiligen zijn, God te behagen?

2. Moet dit voor de ziel niet liefelijk zijn, wat haar leven en gezondheid is? Nu, de weg van de Wijsheid, of de weg van geloof, liefde en heiligheid is de wezenlijke gezondheid van de gelovige ziel. De weg van ongelof, vijandschap en zonde daarentegen is de zwaarste krankheid van de ziel. Leven en gezondheid is een voortdurend, liefelijk genot. Alleen de zonde staat tegenover zielsgezondheid. "Genees mijn ziel, want ik heb tegen U gezondigd."

3. Moet dat niet een liefelijke, aangename weg zijn, die alle vrezen en moeiten wegneemt? Nu, zodanig is de weg van de Wijsheid, de weg van het geloof in de Heere Jezus Christus. (Joh. 14:1) "Uw hart worde niet ontroerd; gijlieden gelooft in God, gelooft ook in Mij." Hij neemt de vrees van de dood en van de verdoemenis weg, en moet daarom groter genot schenken, dan deze wereld kan geven. Een ernstige gedachte van de eeuwige zaligheid, waarvan de wegen van de Wijsheid de eerstelingen zijn, kan die ware vergenoeging aan de ziel schenken, welke alle wereldse rijkdom en eer nooit kan geven.

4. Moet niet die weg liefelijk zijn, die de oorzaak van alle droefheid, namelijk, de zonde wegneemt? Zodanig is de weg van de Wijsheid; hij neemt de zonde, de oorzaak van de ellende, weg. Op deze weg, wordt de schuld van de zonde, door de rechtvaardigmaking, en de heerschappij van de zonde, door de heiligmaking weggenomen, totdat haar bestaan zal worden weggenomen in de verheerlijking. De weg van de Wijsheid is de weg van heiligheid, welke de ondergang van de zonde is.

5. Moet die weg niet liefelijk en gemakelijk zijn, welke bestaat in zich te verblijden en in genaden die niet zonder vermaak kunnen worden geoefend; zoals, kennis, geloof, liefde, hoop en blijdschap? "Want het koninkrijk Gods is niet spijs en drank, maar rechtvaardigheid en vrede, en blijdschap door de Heilige Geest" (Rom. 14:17). De weg van de Wijsheid bestaat in die blijde oefeningen, hetzij men die beschouwt als de weg welke de Wijsheid ons aanwijst, opdat wij er in zullen wandelen, of als de weg waarin de Wijsheid tot ons komt.

6. Moet niet die weg aangenaam zijn, die bestaat in gemeenschap met God, Die de Fontein van liefelijkheid en verlustiging is, en ons dicht bij Hem brengt, als een God van liefde? Zodanig is de weg van de Wijsheid: (1 Joh. 4:16) "En wij hebben gekend en geloofd de liefde, die God tot ons heeft. God is liefde; en die in de liefde blijft, die blijft in God, en God in hem."

7. Moet dat niet een liefelijke weg zijn, die een ieder, die dat verkiest, vrijwillig alle genietingen in de wereld doet verlaten en die laat varen voor het genot van deze weg. Zij verkiezen met Mozes het minste van Christus boven het beste van de wereld. "Verkiezende liever met het volk Gods kwalijk gehandeld te worden, dan voor een tijd de genieting van de zonde te hebben. Achtende de versmaadheid van Christus meerdere rijkdom te zijn, dan de schatten in Egypte" (Hebr. 11:25, 26). Zouden zij zo'n ruil doen, als zij het niet een liefelijker weg hadden

gevonden, en die tot eeuwig genot strekt? Allen, die ooit de weg van de Wijsheid hebben beproefd kunnen er nooit genoeg van krijgen. Hoe heiliger zij zijn, hoe heiliger zij zouden willen zijn. Die het meeste heeft, verlangt nog meer te hebben. (Filip. 3:12, 14) "Niet dat ik het reeds gekregen heb, of reeds volmaakt ben; maar ik jaag daarnaar, of ik het ook grijpen mocht, waartoe ik van Christus Jezus ook gegrepen ben. Maar een ding doe ik, vergetende hetgeen dat achter is, en strekkende mij tot hetgeen dat voor is, jaag ik naar het wit tot de prijs van de roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus.' (Psalm 27:4) "Een ding heb ik van de Heere begeerd, dat zal ik zoeken; dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des Heeren, om de liefelijkheid des Heeren te aanschouwen, en te onderzoeken in Zijn tempel."

8. Moet niet dat een liefelijke weg zijn, die zodanig is, dat zij, die hem eens verkozen en beproefd hebben, nooit zullen verkiezen weer tot hun vorige genoegens terug te keren? Nu, zo één is de weg van de Wijsheid. Elk proefje van het genot daarvan doet de gelovige met Efraïm zeggen: "Wat heb ik meer met de afgoden te doen?" (Hos. 14:8). "Uw hand zij over de Man Uwer rechterhand, over van des mensen Zoon, Die Gij U gesterkt hebt, zo zullen wij van U niet terugkeren" (Psalm 80:18). Het doet de mens zeggen: "ik zal Uw bevelen in der eeuwigheid niet vergeten, want door dezelve hebt Gij mij levend gemaakt." Als Gods weg niet aan hun verwachtingen had beantwoord, dan hadden zij overvloedige gelegenheid en meer dan voldoende verzoeken gehad, om tot de staat waaruit zij gekomen waren, en tot een loszinnig goddeloos leven terug te keren. Dat leven willen zij echter voor de hele wereld niet weer verkiezen. Daarom is het zeker, dat zij dit de liefelijkste weg vinden, zij het niet altijd in gevoelige verlustiging, dan toch ten minste terwijl hun geweten daar bevrijd en hun gemoed beveiligd blijft voor de verschrikkingen welke die zondige genoegens teweegbrengen. Ja, wanneer zij op hun plaats zijn, dan walgen zij zelfs van de nagedachte over hun zondige vermaken.

9. Moet niet die weg liefelijk zijn, die de smartelijkste dingen in aangename kan veranderen? Dat wat gal en alsem kan zoet maken, moet noodzakelijk zelf zeer zoet zijn. Zodanig is de weg van de Wijsheid. die de ziel onder alle verdrukkingen kan opbeuren en verblijden, ja, daarin doen roemen (Rom. 5:3). Leest tot dit einde 2 Kor. 12:9, 10: "En Hij heeft tot mij gezegd: Mijn genade is u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht. Zo zal ik dan veel liever roemen in mijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone. Daarom heb ik een welbehagen in zwakheden, in noden, in vervolgingen, in benauwdheden om Christus' wil. Want als ik zwak ben, dan ben ik machtig.

10. Moet niet dat een liefelijke weg zijn, die voor de verlichte ziel het gezicht van de dood en het oordeel zo beminnelijk kan maken, als het ooit schrikkelijk geweest is voor de ontwaakt geweten? Zeker, die weg en dat genoeg is niet veel waard, dat geen ernstige gedachte over de dood en het oordeel kan verdragen. Hoe onbetekenend is dat genot, dat vergaat bij het gezicht van de dood, en dat verschrikt wordt en wegvliedt bij het vooruitzicht van het oordeel! Maar in de weg van de Wijsheid kan men de dood in het aangezicht zien, en zeggen: Kom, o vriend! Waarom vertoeft uw wagen te komen? De dood toch, als een vijand, is een van de zegetekens van de overwinning van het geloof: "De dood is verslonden tot overwinning" (1 Kor. 15:54); en als een vriend, is hij de wagen waarmee de ziel naar de hemel gevoerd wordt. Die deze weg bewandelt kan tot het oordeel opzien en tot de Rechter zeggen: "Kom, Heere Jezus, kom haastelijk" (Openb. 22:20). "Kom haastelijk, mijn Liefste, en wees Gij gelijk een ree, of gelijk een welp der herten op de bergen der specerijen" (Hoogl. 8:14).

In één woord, het moet een eeuwig liefelijke weg zijn, die tot liefelijk genot leidt.

2° Wij zullen enige tegenwerpingen beantwoorden, die het vlees bedenkt tegen de liefelijkheid van de wegen van de Wijsheid, of het vermaak van de godsdienst.

Tegenwerping. 1. *Hoe kan die weg liefelijkheid zien, die alle vermaak verbiedt? Die vereist het vlees te doden, de wereld te laten varen, onszelf te verloochenen, en dus al onze genoegens op te geven?*

Antwoord. De kracht van deze tegenwerping ligt hierin, dat de wegen van de Wijsheid ondankbaar zijn voor het vlees en ons verplichten van onze zonden te scheiden. Gelijk zij, die in het vlees zijn God niet kunnen behagen, zo kunnen zij ook geen behagen hebben in God of in Zijn wegen. Een nieuwe en geestelijke natuur is noodzakelijk zullen wij lust hebben in deze nieuwe en geestelijke dingen, want, "de natuurlijke mens begrijpt niet de dingen, die des Geestes Gods zijn. Want zij zijn hem dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan, omdat ze geestelijk onderscheiden worden." Denkt u toch, o zondaar, dat de zonde zo liefelijk is, dat een mens niet genoeglijk of vrolijk kan leven zonder haar? Terwijl zij waarlijk het aangenaamste leven hebben, die het meest vrij zijn van de zonde. De zonde is een verbreking van de wet van God en een verzet tegen Zijn gezag. Is er dan geen vrolijkheid behalve in zich tegen God te verzetten, geen ander genot, dan onze Schepper en Verlosser te beledigen? Wat een zondige naturen hebben wij, die zulke genoegens moeten hebben! Kan een mens niet vrolijk leven, tenzij hij de God des levens tergt en Zijn barmhartigheid vertreedt? Kan hij niet genoeglijk leven, tenzij hij zich in het slijk wentelt en vergif drinkt? Helaas! Welk genot is daarin, God te onteren en onszelf te verwoesten? Laat het wel overwogen worden dat het tot onze eeuwige blijdschap is, en om eeuwige pijn te verhoeden, dat de genietingen van de zonde verboden zijn, die toch alle geestelijke en eeuwige blijdschap uitsluiten. Zult u het Woord van God en de weg van de Wijsheid beschuldigen, omdat die u willen behoeden voor zulk duur genot en zulke gevaarlijke genoegens? U zult het gebruik van de heerlijkste vruchten en dranken nalaten, als uw dokter u zegt, dat het uw leven in gevaar zal brengen, of u zware pijn zal veroorzaken; en zoudt u zich ergeren wanneer de Heelmeester van de zielen u waarschuwt, u te wachten voor dat liefelijk vergif, dat de ziel verwoest? Ja, is niet, zelfs voor het tegenwoordige, de deugd liefelijker dan de ondeugd? Matigheid liefelijker dan dronkenschap? Kuisheid liefelijker dan onreinheid, en matigheid liefelijker dan vraatzucht en onmatigheid? Brengen niet die dingen zulke beroeringen van het geweten, ongesteldheid, schande en wroeging teweeg, dat zij hun straf meebrengen? Al is het, dat iemands rijkdom en uitwendige staat er niet door verteerd zouden worden, dan toch zijn kostelijke ziel.

2° Tegenwerping. *Hoe kan de weg van de Wijsheid liefelijkheid zijn, wanneer het een deel van die weg is ons kruis op te nemen en op verdrukking te rekenen, want er staat geschreven, dat "wij door vele verdrukkingen moeten ingaan in het koninkrijk Gods"; en, dat "allen die Godzaliglijk willen leven zullen vervolgd worden."*

Antwoord.

1. Wat het lijden en de kastijdingen betreft, daarvan ligt de oorzaak in de zonde. God straft de mensen niet omdat zij in de weg van de Wijsheid wandelen, maar omdat zij er niet in wandelen. Het is geen gering deel van de liefelijkheid van de weg van de Wijsheid, dat die de mensen buiten de weg van de straf houdt. Is het dan niet onredelijk wanneer wij het onszelf moeilijk maken met het in onze Heelmeester af te keuren, dat Hij ons pijn aandoet, om ons te genezen? Wanneer wij onszelf ziek gemaakt hebben met teveel te gebruiken van het schepsel en van zinnelijk genot, dan is het geen wonder, dat een pijnlijke en onaangename behandeling voor ons nodig is.
2. Wat het lijden voor de zaak van Christus betreft, dat wordt gewoonlijk beloond met liefelijke genietingen, zowel hier als hiernamaals. Als wij de vreugde van de martelaren kenden, wij zouden nooit huiveren voor hun lijden. Wat anders heeft velen van hen, die

voor Christus hebben geleden, de zwaarste kwellingen met onverschrokken moed en vastberadenheid doen tegemoet treden, dan het innerlijk genoeg, dat zij in God en Zijn dienst hebben gevonden?

3. In één woord, het lijden en de beproevingen van de kinderen Gods zijn alleen een kastijding tot hun nut; of om tot beproeving te dienen; of als geneesmiddel tot bevordering van de gezondheid. Een weinig van de edik van de verdrukking zal hen hun genoeg en hun voorspoed des te beter doen smaken. O wat hebben voorspoed, rijkdom en eer al een jammerlijk werk in de wereld gemaakt! Zien wij niet dat zij, die in de wereld het voorspoedigst zijn, gewoonlijk de trotste en weerstrevigste zijn? En zullen wij dan tegenzin hebben in die noodzakelijke, gematigde verdrukking, welke strekt om ons tegen zo'n verkeerdheid te beveiligen? Gods volk zou, door hun zwakheid, geneigd zijn zich met hun genoegens te overladen, indien niet oneindige Wijsheid hun de een of andere bittere saus toediende, om de spijsvertering te bevorderen. Nochtans weten zij allen bij ervaring, dat de tijden van hun grootste verdrukking gewoonlijk de tijden zijn waarin zij het meest vertroost worden. Wanneer Hij ze voert in de woestijn, dan spreekt Hij naar hun hart, en geeft hun het dal Achor tot een deur van de hoop, zodat hun verdrukkingen hun vertroosting niet verhinderen, maar die bevorderen (Hos. 2:13, 14). Gelijk hun verdrukkingen overvloedig zijn, alsoo zijn ook hun vertroosting overvloedig (2 Kor. 1:5). Wanneer hun gedachten binnen in hen vermenigvuldigd werden, hebben Zijn vertroosting hun ziel verkwikt (Psalm 94:19). Hun lijden werkt mee tot hun blijdschap en hun beproevingen tot hun overwinning.

Tegenwerping. 3. *Hoe kan de weg van de Wijsheid liefelijkheid zijn, of kunnen wij voor waar aannemen, dat zij die God vrezen het hoogste genot hebben, wanneer wij het tegendeel zien in de bedruktheid van hun aangezichten, in hun hevige twijfelingen, en vrezen, en klachten; zodat, terwijl vele goddelozen een leven van vrolijkheid hebben, zij daarentegen een leven van smart en rouw hebben?*

Antwoord. Deze tegenwerping, aangaande hetgeen over het algemeen het geval schijnt te zijn, vereist nader overwogen te worden.

1. Wij moeten onderscheid maken tussen jongbekeerden en bevestigde heiligen. Het is geen wonder, dat iemand die pas veranderd is grote smart en droefheid onderworpen is, dat hij zolang in de zonde en ellende heeft geleefd. Maar wie zal hieruit afleiden, dat de weg van de Godzaligheid niet liefelijk is, omdat iemand, die er pas op gekomen is, het beklagt, dat hij zolang de weg van de goddeloosheid heeft bewandeld? De klacht van boetvaardige zielen betreft niet hun tegenwoordige godsvrucht, maar hun vroegere goddeloosheid.
2. Wij moeten onderscheid maken tussen zwakke en sterke christenen. Hoe meer genade en godsvrucht iemand heeft, hoe meer vrede en genot daarmee gewoonlijk gepaard gaan. Luistert naar de klachten van de Godzaligen; hebben zij droefheid over hun Godzaligheid? Of gaat het daarover, dat zij niet Godzalig zijn? Klagen zij over hun geloof, of over hun ongelooft over hun geestelijkheid, of over hun vleselijkheid? Wie zal dan zeggen dat de heiligheid niet liefelijk is, omdat de mensen, die haar bezitten er graag meer van zouden willen hebben?
3. Wij moeten onderscheid maken tussen gelovigen, die sedert hun bekering in de een of andere grote en verwondende zonde zijn gevallen, en tussen gelovigen, die meer oprecht met God wandelen en hun tere wandel en vrede hebben behouden. Het is geen wonder, dat David, na zijn zonde, klaagt, dat zijn beenderen verbrijzeld zijn, en dat Petrus naar buiten gaat, bitterlijk wenende. De gelovigen kennen zoveel van het kwaad van de zonde, dat zij er niet zo gemakkelijk onder kunnen wandelen, als de blinde, verstokte wereld, die er ongevoelig voor is.

4. Wij hebben onderscheid te stellen tussen de verzekerden gelovige en de twijfelende, die bevreesd is, of hij wel in een staat van genade en van vereniging met Christus is. De droefheid van die mens gaat daarover, dat hij vreest of hij niet misschien nog ongeheiligd is. Dit geeft niet te kennen, dat de godsdienst onaangenaam is; neen het toont juist, dat de weg van de Wijsheid zeer liefelijk en aangenaam in zijn ogen is. Waarom zou hij anders zo ontroerd zijn, wanneer hij er aan twijfelt of hij zijn voeten wel op die weg heeft gezet.
5. Wij moeten onderscheid maken tussen gelovigen, die de uitgebreidheid van het genadeverbond recht verstaan, en anderen, die dat licht missen. Indien een gelovige, door een verkeerde bevatting, van gedachte is, dat de genade van het Evangelie, zich niet tot zo'n onwaardig schepsel, tot zo'n groot zondaar als hij is, uitstrekt, dan is het geen wonder, dat hij verontrust is. Dit sluit echter niet in, dat zo iemand overtuigd is, dat er geen liefelijkheid in de weg van de Wijsheid is: neen, dat geeft veeleer te kennen, welke hoogachting hij heeft voor de voortreffelijkheid van het Evangelie en de welgelukzaligheid van de erfgenamen van de belofte, hoewel hij door een verkeerde opvatting zichzelf uitsluit en daardoor onder vrees verkeert.
6. Overweegt, dat de droefheid van de gelovigen met blijdschap bestaanbaar is. Beproeft de meest ontmoedigde, treurigste Christenen, of zij hun staat en hun genietingen zouden willen ruilen voor het beste en grootste, dat de bozen en goddelozen genieten, en u zult ervaren, dat zij het niet voor heel de wereld zouden willen doen, noch tot de staat waarin zij geweest zijn terugkeren. Ja, de droefheid naar God van een gelovige gaat gepaard met een duurzame blijdschap, in vergelijking met welke het vleselijk genot en gelach maar onzinnigheid en dwaasheid is. Kleine, niet noemenswaardige, belachelijke voorvallen en beuzelingen prikkelen tot luid gelach, maar grote dingen geven ons innerlijke, liefelijke vergenoeging en blijdschap, welke er een afkeer van heeft zich door lachen te uiten. De genietingen van de gelovigen zijn daarom gewoonlijk niet zo zichtbaar voor anderen, als het vleselijk genot van de wereld.
7. Overweegt, dat de wortel van het vermaak van de gelovigen niet naar buiten te onderscheiden is; de wereld kan hun vrede en hun genoegen niet verstaan. Het is een vrede, die alle verstand te boven gaat, en een vreemde zal zich met de blijdschap ervan niet vermengen. Zij hebben het manna, dat verborgen is, en de witte keursteen, en de nieuwe naam, welke niemand kent, dan die hem ontvangt (Openb. 2:17). De wereld kan de genade van Christus, noch de vertroosting van de Geest binnen in hen, niet zien. Hun kruisen zijn zichtbaar, maar niet hun zalving door de Heilige Geest, de Trooster.
8. Overweegt, dat hoe bedrukt de heiligen dikwijls zijn door menigerlei verzoeking, zij dat echter niet altoos zijn: neemt hen waar als zij in hun element zijn, en dan zult u zien hoe verheugd zij zijn. Wanneer zij tot Gods heilige berg gebracht zijn, dan verheugen zij zich in Zijn bedehuis (Jesaja 56:7). Misschien ontmoet u ze, wanneer zij in een dal zijn. Een vis is een zeer levendig schepsel, maar het moet in het water zijn, niet op het land. Zo is het ook met een gelovige. (Psalm 122:1, vergeleken met Psalm 120:5, 6) "Ik verblijd mij in degenen, die tot mij zeggen: Wij zullen in het huis des Heeren gaan."- "O wee mij, dat ik een vreemdeling ben in Mesech, dat ik in de tenten Kedars woon. Mijn ziel heeft lang gewoond bij degenen, die de vrede haten." Neemt een gelovige, wanneer hij zichzelf is, wanneer de Heere Zijn lamp over hem doet lichten, wanneer er geen twist tussen hem en zijn God is, wanneer zijn geweten besprengd en zijn hart gereinigd is, wanneer de Heere het licht van Zijn aanschijn over hem verheft, en ziet dan of hij geen verheugd mens is (Psalm 4: 7, 8).
9. Als u wilt beoordelen of de weg van de Wijsheid liefelijk is, ziet dan naar hen, die door het geloof in de Heere Jezus Christus leven en overeenkomstig de barmhartigheid van het Evangelie, en staart niet op de neerslachtigheid en droefheid van hen, die zichzelf smart aandoen door hun afzwerven van de weg van de Wijsheid en van de heiligheid. Toch

hebben zelfs de zwakke en treurende gelovigen meer vreugde dan de goddeloze wereld, ja zelfs zij, die vele malen door zwakheid vallen. De bewaring van een ziel voor die wanhoop, waarin zij zouden worden geworpen, als zij geen Christus hadden om daarheen te vlieden, en de proefjes van barmhartigheid die zij hebben genoten, en de verlevendigungen die zij ontvangen onder hun smarten, en de hoop die zij hebben op betere dagen, zijn voldoende om al hun smarten te boven te komen, hoeveel temeer al die beuzelachtige, lichte, voorbijgaande genoegens van de wereld.

10. U moet in aanmerking nemen, dat dit het leven van volmaakte blijdschap niet is; het zal altijd met enige droefheid vermengd zijn. Vertrouwing zal niet volmaakt zijn, zolang niet de heiligheid volmaakt is. Wat hier ontbreekt zal in het Nieuwe Jeruzalem vergoed worden, wanneer de gelovigen zullen ingaan in de vreugde huns Heeren.

Tegenwerping. 4. *Hoe kan de weg der Wijsheid lieflijkheid zijn, wanneer die het tegenovergestelde gebiedt, namelijk: vasten, en wenen, en treuren? Zodat het niet alleen aan de zwakheid van de belijders, maar aan de weg, die hun wordt voorgeschreven, te wijten is.*

Antwoord. Indien Gods kinderen vallen en hun beenderen breken, moeten zij de pijn verduren, dat zij weer gezet worden; sommige van hun smarten zijn tot genezing. Hun wordt zowel bevolen te rouwklagen, als zich te verblijden. Zij worden niet geroepen tot een klagen, dat onbestaanbaar is met hun blijdschap en met zich ten allen tijde te verblijden. Indien de gelovigen maar leefden zoals God het van hen eist, zij zouden de wereld tot een wonder zijn wegens hun zeer grote blijdschap; de wereld zou verbaasd staan, en de vreugde, en hoop, en vertroosting met welke zij vervuld worden, bewonderen. Zij zouden zo bezig zijn in de liefde en de lof van de heerlijke Verlosser, dat zij nauwelijks tijd over zouden hebben, om er op te letten of zij arm of rijk waren, of om er acht op te slaan of de wereld hen eerde, of niet eerde. Die beuzelachtige dingetjes zouden hen ternauwernood in de gedachten komen. O! De blijdschap, die zij zouden hebben in hun eenzaam bidden; in hun hemelse overdenking; in hun heilig samenspraken; in hun lezen en horen van de beloften, en in hun openbare godsdienst, als zij maar meer in alles de leiding van de Geest, hun Trooster, volgden! Wat maakt, dat de gelovigen deze wereld verachten, en dat zij al haar genoegens niet waardig achten ze na te lopen, of er enige aandacht aan te schenken, maar dat zij een smaak voor liefelijker dingen hebben en door het geloof, in plaats van haar kinderachtige ijdelheden, iets beters hebben gekregen? Indien God en Zijn gunst beter zijn dan zulke wormen; als wij, en de hemelse heerlijkheid beter is dan deze vergankelijke beuzelingen, dan kunt u wel nagaan, dat de blijdschap van de gelovigen, die door hen genoten wordt, beter moet zijn dan alle genot van deze ondermaanse wereld. Indien u lust hebt in een leven van genot, komt dan over tot Christus en geloof Hem dat "de wegen der Wijsheid lieflijkheid zijn, en alle haar paden vrede."

Wij zullen nu

3^e, overwegen wat deze dingen zijn, waarin de gelovigen een lieflijkheid zien, welke de wereld niet kent. Niemand anders weet welke vertroosting deze weg oplevert, want het bewandelen van deze weg is de vrolijkheid van zijn hart (Psalm 119:111).

1. Hij vindt troost in zijn God, die de God aller vertroosting is, Wiens liefde voor de gelovige ziel is, wat de zon is voor het lichaam, namelijk: om haar te verlichten, te verwarmen, te verlevendigen en te vertroosten. Was het niet, dat de zonde soms verduistering veroorzaakte, of enige wolken verwekte, of het venster sloot, dan zou hij zich voortdurend verheugen; hij zou zich met David versterken in de Heere zijn God, en ervaren hoe lieflijk het is, gerechtvaardigd zijnde door het geloof vrede bij God te hebben (Rom. 5:1). Welke troost is deze gelijk, God te hebben tot onze vertroosting!

2. Hij vindt troost in zijn Hoofd, de Heere Jezus Christus, Die de vertroosting Israëls is. De gelovige trekt door het geloof troost uit de dood van Christus, uit het leven van Christus en uit de opstanding van Christus; uit Zijn voorbidding, uit Zijn ambten, uit Zijn bloed en uit Zijn gerechtigheid; uit Zijn Woord, Zijn verbond en Zijn middelaarschap. Daarom kan hij met de apostel triomferen: (Rom. 8:34) "Wie is het die verdoemt? Christus is het die gestorven is, ja dat meer is, die ook opgewekt is; die ook ter rechterhand Gods is; die ook voor ons bidt."

3. Hij troost zich in Zijn Leidsman, de Geest Gods, Die hem tot een Trooster gegeven is, (Joh. 14:16, 17) "En Ik zal de Vader bidden, en Hij zal u een andere Trooster geven, opdat Hij bij u blijve in der eeuwigheid. Namelijk de Geest der waarheid, welke de wereld niet kan ontvangen, want zij ziet Hem niet, noch kent Hem niet; maar gij kent Hem, want Hij blijft bij ulieden, en zal in u zijn." (Joh. 15:26) "Maar wanneer de Trooster zal gekomen zijn, Die Ik u zenden zal van de Vader, namelijk, de Geest der waarheid, Die van de Vader uitgaat, Die zal van Mij getuigen." Hij kan troost scheppen uit de bewegingen, invloeden en bewerkingen van de Geest; uit Zijn verlichtende, levendmakende, versterkende, onderwijzende en besturende werkingen, en uit Zijn voortdurende inwoning, als een Fontein van water in hem, springende tot in het eeuwige leven.

4. Hij heeft vertroosting in zijn geweten, omdat hij haar getuigenis heeft. (2 Kor. 1:12) "Want onze roem is deze, namelijk het getuigenis van ons geweten, dat wij in eenvoudigheid en oprechtheid Gods, niet in vleselijk wijsheid, maar in de genade van God in de wereld verkeerd hebben." Wanneer heel de wereld als in een vloed is, is een goed geweten als een ark, het geweten van een goddeloos mens is zijn hel, maar het geweten van een gelovige is zijn hemel op aarde. Wanneer zij besprengd is met het bloed van Christus, geeft zij een mens vrede in zijn gemoed, welke beroeringen ook buiten hem plaats grijpen.

5. Hij vindt troost in zijn genade, hoewel Christus, de Fontein van de genade, zijn voornaamste vertroosting is. Maar ook de stromen zijn liefelijk, aangezien die als zoveel tekenen van eeuwige liefde, en zoveel onderpanden van het eeuwige leven, ja, de eerstelingen daarvan zijn.

6. Hij vindt troost in zijn godsdienstplichten, omdat hij die hun eigen plaats geeft. Het is hem liefelijk God te dienen en te verheerlijken. Er ligt zoetigheid in de meest stipte waarneming ervan. Hoe meer hij verenigd is met de wil van God, in zelfverloochening, in het vergeven van zijn vijanden, of in welk deel ook van zijn gebiedende of voorzienige wil, hoe meer zoetigheid en vertroosting hij ondervindt. Ja er is een liefelijkheid in zijn bitterste wegen, zelfs in zijn tranen, want zijn water wordt in wijn veranderd en zijn vasten in een feestmaal. Dit wordt als een beweeggrond gebruikt tot het kiezen van de weg van de Wijsheid, en om de waarheid en de vrede lief te hebben: (Zach. 8:19) "Alzo zegt de Heere der heirscharen: Het vasten van de derde, en het vasten van de vijfde, en het vasten van de tiende maand zal den huize Juda tot vreugde, en tot blijdschap, en tot vrolijke hoogtijden wezen; hebt dan de waarheid en de vrede lief."

7. Hij trekt vertroosting uit zijn bevindingen, omdat hij kan terugzien op de Bethels bezoeken, die hij van God heeft ontvangen, en wanneer hij gedenkt, dat God de God van Bethel is, dezelfde God in zijn slechtste tijden, Die Hij ooit in zijn beste tijden voor hem geweest is. Hoe vertroostend zijn de bevindingen van de goedertierenheid van hun Vaders, in hun gebeden te verhoren, hen te helpen in hun engten, hen te verlossen in hun benauwdheden; bevindingen van Zijn terugkeren na verberging, en van hen te verlevendigen na diep verval; bevindingen van plotselinge wendingen in hun toestand, van dienstbaarheid tot vrijheid, van vrezen tot blijdschap; van onverwachte verschijningen en betoningen van Zijn heerlijkheid na verlating, en

van hun verwachting te voorkomen, wanneer zij niet anders dachten, dan dat zij zouden vergaan. Hoe heeft Hij hen verrast wanneer Hij hen uit een ruisende kuil opgehaald, hun ongerechtigheden vergeven en hun afkeringen genezen heeft, en hen met vrijmoedigheid, heilige moed en vertrouwen tot Zijn troon heeft doen toegaan!

8. Hij vindt vertroosting in Zijn medewerkers; ik bedoel, de uitdelers van het Evangelie, die medewerkers van onze blijdschap worden genoemd (2 Kor. 1:24). Het is hun ambt, in de Naam des Heeren, de gevangenen te prediken loslating, en de treurigen te troosten. Hoe liefelijk zijn de voeten desgenen die vrede verkondigen, desgenen die het goede verkondigen (Rom. 10:15). Hoe beminnelijk zijn de inzetten Gods voor de gelovigen! Zij zullen water scheppen met vreugde uit de fonteynen des heils.

9. Hij vindt vertroosting in Gods gunstbewijzen: in de tijdelijke gunstbewijzen waarmee God hem zegent in zijn korf en in zijn baktrog, en zo verblijdt hij zich in het gebruik van het schepsel, dat voor hem geheiligd is door het Woord Gods. Ook in zijn geestelijke gunstbewijzen; in zijn kleed waarmee hij bekleed is: Christus' eeuwige gerechtigheid; is zijn vrijbrief welke hem beveiligt: het eeuwig verbond. O wat een grond van vertroosting is hier! Menigten van goedertierenheden omringen hen, en elke dag worden de gunstbewijzen over hen vernieuwd, tot onderhouding van hun vertroosting. Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegeningen in de hemel in Christus (Ef. 1:3).

10. Hij wordt vertroost in zijn kruisen. Dit is duidelijk te zien in 2 Kor. 1:4: "Die ons vertroost in al onze verdrukking, opdat wij zouden kunnen vertroosten degenen die in allerlei verdrukking zijn, door de vertroosting met welke wijzelf van God vertroost worden." Het is vertroostend te weten, dat zijn kruisen middelen zijn tot zijn genezing. Daardoor zal de ongerechtigheid Jakobs verzoend worden, en dit is de gehele vrucht, dat Hij zijn zonde zal wegdoen. Alle dingen zullen hem medewerken ten goede, en zo zal ook zelfs de verdrukking voor hem voordelig zijn.

11. Hij heeft vertroosting in zijn leven, want, "Immers zullen hem het goede en de weldadigheid volgen al de dagen zijns levens" (Psalm 23:6). O wat een vertroostend leven heeft hij, wanneer hij beleeft wat hij is! Wanneer zijn leven een leven van het geloof, een leven van de liefde, een leven van gemeenschap met God, een leven van verzoening en vrede met God, een leven van heiligmaking en heiligheid is, dan is het een troostelijk leven.

12. Hij heeft blijdschap in zijn dood, omdat het een sterven in het geloof, (Hebr. 11:13) en een sterven in de Heere is (Openb. 14:13). Niet alleen is het sterven hun gewin (Filip. 1:21), maar de dood is hun liefelijk, terwijl zij sterk zijn in het geloof, en de dood beschouwen als het voorportaal van eeuwige blijdschap en liefelikheden in Gods rechterhand.

Zo hebben wij getracht enige dwaalbegrippen weg te nemen, welke de wereld en vleselijke mensen hebben over hen, die hun goddeloze levenskoers opgeven, en de wegen van de Wijsheid kiezen; wij hebben enige vleselijke tegenwerpen uit de weg geruimd tegen de genietingen, die in de weg van de godsdienst te vinden zijn, en de veelzijdigheid behandeld van die dingen, waarin de gelovigen een duurzaam genot vinden en welke hun liefelijk zijn.